

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2014. június 1.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

AZ ÉLET ISTENTISZTELETE

Lekció: Róm 11,33-12,2

Alapige: 3 Móz 2,1-16

Amikor valaki ételáldozatot akar áldozni az ÚRnak, finomlisztből áldozzék, és öntsön arra olajat, és tömjént is tegyen rá. Vigye Áron fiaihoz, a papokhoz, hogy vegyenek ki belőle egy tele marok finomlisztet, olajat, az összes tömjént, és füstölögtesse el a pap az oltáron az áldozat emlékeztető részét. Ez a tűzáldozat kedves illatú az ÚRnak. Ami pedig megmarad az ételáldozatból, Ároné és az ő fiaié legyen. Szentséges áldozat ez az ÚR tűzáldozatai közül. Ha pedig valaki kemencében sült dologból akar ételáldozatot bemutatni, finomlisztből olajjal gyúrt kovásztalan lepények vagy olajjal megkent kovásztalan pogácsák legyenek azok. Ha pedig az áldozatod serpenyőben sült ételáldozat, olajjal kevert kovásztalan finomlisztből legyen. Darabold fel, és önts rá olajat. Ételáldozat ez. Ha pedig ételáldozatod rostélyon sült, akkor finomlisztből, olajjal készüljön. Vidd el az ÚRnak az ételáldozatot, amely ezekből készült, mutasd be a papnak, ő pedig vigye az oltárhoz. Vegyen a pap az ételáldozatból emlékeztető részt, és füstölögtesse el az oltáron. Kedves illatú tűzáldozat ez az ÚRnak. Ami pedig megmarad az ételáldozatból, az Ároné és fiaié legyen. Szentséges áldozat ez az ÚR tűzáldozatai közül. Bármely ételáldozat, amelyet az ÚRnak áldoztok, kovász nélkül készüljön. Mert kovászból és mézből semmit sem füstölögtethettek el az ÚRnak tűzáldozatul. Zsengeáldozatként fölvihetitek az ÚRnak, de az oltárra nem juthatnak föl kedves illatul. Minden ételáldozatodat sózd meg. Ételáldozatodból soha el ne maradjon Istened szövetségének sója! Minden áldozatodhoz adj sót! Ha zsengekből való ételáldozatot áldozol az ÚRnak, tűzön pörkölt kalászból és zsenge gabonadarából mutasd be zsengeidnek áldozatát. Adj hozzá olajat, és tégy rá tömjént! Ételáldozat ez. A pap pedig füstölögtesse el annak emlékeztető részét a darából és olajból, az egész tömjénnel együtt. Tűzáldozat ez az ÚRnak.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, az énekben is megvallottuk: nagyok a te csudáid, mert kegyelmedet, irgalmadat, sokszor a te csodatételeidben hajtottad végre irántunk is, és most a gyülekezet közösségében felemeled lelki szemeinket önmagadra. Kö-

szönjük, hogy azért lehetünk együtt a te házában, a gyülekezet közösségében, hogy imádhassunk, tisztelhesünk, valóban téged dicsőíthessünk.

Atyánk, megvalljuk neked, hogy volt, amiben nem a te akaratodat követtük az elmúlt héten. Bocsásd meg, kérünk, amikor a világi gondolkodás, ennek a világnak sokféle nyomorúsága, baja miatt nem benned bízunk, sőt, vétkeztünk, megbántottuk egymást is. Urunk, mégis jöhetünk imádni téged, mert az Úr Jézusért kegyelmes és irgalmas Isten vagy, bűnbocsátó Úr. Urunk, megvalljuk neked, hogy szégyelljük a vétkeinket, de kérünk, hogy emelj fel bennünket, szabadíts fel, hadd tudjunk abban az életben járni, amire megszabadítottál Jézus által.

Segíts, Urunk, hogy most az igehirdetésre figyelve hadd érthessük meg szavad, munkálkodj mindannyiunkban mindannyiunkat személyesen megszólítva. Jézusért kérjük mindezeket, Atyánk.

Ámen.

Igehirdetés

Május 27-én kedden emlékeztünk reformátor elődünknek, Kálvin Jánosunknak a halála napjára. 450 éve hunyt el, hívta magához Isten. A reformáció négy nagy solája, egyedülje mellé ötödikként ő mondta ezt a híres jelmondatot, illetve hangsúlyozta: soli Deo gloria, egyedül Istené a dicsőség. Egyedül Krisztus, egyedül a Szentírás, egyedül kegyelemből, egyedül hit által és egyedül Istené a dicsőség. Engem nagyon meghatott, hogy református miniszterelnökünk a parlamenti beszédében, ünnepi beszédében ezzel a mondattal zárta szavait, jelezve ezzel is azt – és én hiszem, hogy ezt komolyan gondolva tette –, hogy szeretné a miniszterelnöki hivatásában és szolgálatában is megélni azt, hogy egyedül Istené a dicsőség.

Gondolhatná valaki, lehet, hogy most inkább szakácsképzőben vagy pékeknek tartott előadáson veszünk részt? Mert hallottunk egy csomó szakácsi munkában, hivatásban konyhanyelven hangzott kijelentést. Minek kell ezt nekünk olvasni a Bibliából, hogy rostélyon, kemencében sültén meg finomlisztből mit hogyan készítsünk? De gondoljunk arra testvérek, hogy az az áldozat, amit itt a Mózes 3. könyvében a 2. részben Isten ígéje képpen az áldozó, a mindenkori áldozatot bemutató hívő ember vagy család vitt, azt jelképezte egyszerűen, hogy ahogy az étellemet is, a táplálékot az Úrtól kapom, az egész életem az Úré. Viszem neki őt tisztelve hálából, az étellemmel is áldozatot mutatok be. Egyedül Istené a dicsőség nemcsak a munkámban, a hivatásomban, hanem egész életemmel. Az ószövetségi hívő népnek szükség volt szent sátorra, templomra, közbenjáró főpapra, papokra, ahogy az Úr Jézus is elmondta – és mi már ebben az időszakban élünk –, nekünk, újszövetségi hívő népnek nem kell ilyen apró részletességgel végezni az áldozatok bemutatását, de ami az ószövetségi hívő nép életében jelentéssel bírt a szó legszorosabb értelmében is, az ugyanúgy nekünk is üzenet.

És valóban erről az egyszerű igazságról van szó ebben a szakaszban is, amit az 1. Korinthusi levél 10. részében Isten Lelke Pálon keresztül így jelentett ki: „azért akár esztek, akár isztok, akármit cselekesztek, mindent az Isten dicsőségére cselekedjétek”. Illetve a Károliban így van: míveljétek. Mívelni. Ez a régi magyar nyelven nagyon fontos kifejezés: a szakácsmester, a pékmester vagy a szobrászmester amit végez, tesz a maga hivatásában, az művészi. Hogyan élte meg tehát Isten ószövetségi népe az Úrnak szentelt életét, amikor épp áldozatot mutatott be? Mit fejezett ki ezzel? És hogyan élte meg mindezt az Úr Jézus és általa mi is?

Rögtön mondjuk ki: az Ószövetség és így a Mózes 3. könyvében leírt áldozatok is mutattak előre Jézusra, a mi Megváltónkra, aki egyetlen áldozatával örökre tökéletessé tette a megszenteltek. Nekünk ezért nem kell már ilyen áldozatokat bemutatni és így, viszont az életünk – ahogy az újszövetségi kijelentés mondja is, és majd példákat látunk valóban, szintén, ahogy az ószövetségi hívő nép számára is, az élet istentiszteletét élheti. Soli Deo gloria – egyedül Istené a dicsőség.

Nemcsak itt a templomunkban, az istentiszteleten. Ez csak egy épület ilyen értelemben, hiszen Jézus szavai szerint is a hívő ember teste a templom, és a hívő nép közössége mint gyülekezet a Szentlélek temploma. És bárhol, ahol vagyunk, hazamenve innen is a templomból majd például ebédelve közösen, az is 'egyedül Istené a dicsőség', az élet istentisztelete fényében. Magyar nyelven egyfajta szójátékkal élve még ezt hadd tegyem hozzá, az étellel kimutatta az ószövetségi ember is az életének az áldozatát. Étéláldozat – életáldozat. Az élet istentisztelete.

Röviden vizsgáljuk meg tehát, hogy milyen bátorítás van, vigasztalás ebben az áldozati formában. Mózes 3. könyve egy 'és' kötőszóval kezdődik az ősi nyelven: és szólította Isten Mózeset és elkezdte neki mondani ezeket a szertartási rítusokat. A 2. könyvében bemutatja, hogy hogyan szabadította meg Egyiptomból őket, hogyan kezdte vezetni a pusztában a Sínai hegyhez, aztán elkészült a sátor – erről van szó a közvetlen megelőző versekben –, Isten jelenléte betölti a sátrat. Ott van az Úr közöttük, Istennel való közösségben él az ő ószövetségi népe is minősítetten a sátorban, de természetesen ott a sátrak, ahogy együtt elhelyezkedtek a pusztai vándorlás során is, jelezték, hogy itt van az Úr köztünk, itt az Isten köztünk, és ez az Úr szent – ez az egyik központi témája a könyvnek – és mi is az ő szentségében élhetünk. És ide kapcsolódik, hogy az Úr szólítja Mózeset, mert el akarja mondani: hogyha velem vagytok közösségben, ez hogyan látszik meg az életetekben. Tehát az Istennel való, a szent Istennel való szent élet megélésének a leírása ez a könyv.

Hogy tényleg közel hozzam a testvérekhez a könyv üzenetét, gondoljunk arra itt a 2. részhez kapcsolódóan, hogy amikor fejből tudjuk már a recepteket – első sorban háziasszonyok bizonyára –, akkor úgy pakoljuk bele a dolgokat az előkészítés során, tudjuk, hogy hány percig kell sütni, főzni a rostélyost és a többit – most hadd ne mondjam tovább itt –, de ha egy új receptet kapunk, akkor követjük a recept leírását. Figyelnünk kell, hogy ne hogy valamit elrontsunk, mert a recept vezet bennünket és elmondja, hogy az az étel hogyan tud nagyon jól elkészülni. Mindenre figyelünk apró részletességgel. Az áldozati szertartásoknál is akkor is, amikor véresáldozat – mostani esetben vértelen áldozat, étéláldozat –, hallottuk is a leírásból, mit szabad beletenni, mit nem, hogyan készüljön. Ez nem recept. Isten szava, kijelentése.

A lényeg: elmondja az Úr, hogy hogyan élhetek az ővele való közösségben, hogyan élhetek kedvesen az ő számára. Én mindig szeretnék majd kitekinteni Jézusra is, hogy Jézus, emlékszünk, azt mondta, hogy: Atyám, én dicsőítettelek téged a földön, elvégeztem azt a munkát, amit rám bízál. És ennek már része volt majd a későbbi kereszthalála, hogy engedelmes volt mindhalálig, a keresztfá haláláig. Jézus egész élete, Jézus étkezése is, étkezési szokásai része volt annak, hogy tiszteli az Atyát.

Mi is, ahogy élünk – itt is hadd mondjam újra –, hazamenve vasárnapi ebédnél is, a hivatásunk gyakorlása során tiszteljük az Urat. És már az ószövetségi népnek is az étéláldozat mutatott tovább, hogy hogyan élem meg az egész életemmel az Úrnak való életet. Az 1. részben az égőáldozat leírása, ami általános, véres, mutatva arra:

vérontás nélkül nincs bűnbocsánat. Tehát én a szent Isten jelenlétébe csak akkor kerülhetek, lehetek, ha van áldozat, van véráldozat. De ez is beteljesedett Jézusban, hallottuk. A 2. rész pedig olyan egyszerűen bemutatja, hogy ha az Úr megszabadított engem a bűntől, az ő népe tagja lehetek, hogyan élhetek. Az étkezésem mutatja az én egész életem jellegét.

Hogyan él tehát ebben a szabadságban Isten hívó népe? Ezért is hallottuk a Római levél 12. részéből, ott is kimondta: élő, szent. Nekünk nem kell meghalni. Jézus az egyetlen áldozat. Ilyen értelemben nekünk nem kell áldozatot hozni, de amit ő megtett, és ő ahogyan élt, lelki módon mi is megélhetjük. Ilyen egyszerűen is, például az étkezési szokásunkkal. Itt a 2. részben hallottuk, az 1-3. versben beszélt arról, hogy hogyan készült általánosságban – finomliszt, olaj, tömjén –, aztán bemutatott háromféle sült étellel kapcsolatos áldozati lehetőséget, aztán bemutatta azt, hogy mit ne és mit igen, amit hozzá lehet tenni vagy nem lehet hozzátenni. És hallottunk erről a zsenge áldozatról vagy első termés áldozatról, ami meg arra utal, amikor az aratás kezdetén az első gabonát, az első gyümölcsöket vitték az Úrnak jelezve, hogy az Úrtól kaptuk ezt is meg a többit is, és azt is megvallották, hogy most is adott az Úr és az aratás végén is mennyi mindenünk lesz majd.

Az egésznek tehát a háttérében ott van, hogy az áldozatok mutatnak az Úrra, és ez a fontos. Én így jöhetek az Úr elé, neki így kedves az életem, így dicsőíthetem őt, ő ezt elmondja részletesen, hogy mit hogyan tegyek. Én teszem, mert szeretem az Urat, élek az ő dicsőségére. A 19. részben majd nem véletlenül olvasunk például a szeretet parancsáról: szeresd felebarátodat. Emlékszünk, Jézus is ebben foglalta össze a törvény egészét. Szeretem az Urat, mert az életemet is, az ételemet is tőle kaptam, az övé vagyok, szent vagyok, hozzá tartozom és boldog ember, boldog hívó ember, boldog család vagyok. Ezt élték meg az ételáldozat vitelével is.

Ebben benne volt az is, hogy én az Úrtól függök teljesen. Gondoljunk arra, hogy az első emberpár tulajdonképpen egy étel miatt, egy gyümölcs miatt, a jó és gonosz tudása fájának a gyümölcse miatt bukott el. Vagy arra, hogy Jézust a kísértő ott a pusztában, amikor már éhezett is, azzal kísértette meg, hogy kövekből készült nagyon finom kenyérral lakassa jól magát, és akkor minden jó és minden szép. Függetlenítse magát Jézus is az Atyától. Vagy, hogy a pusztában is már maga Izrael népe, meg aztán az ígélet földjén hányszor volt ebben a kísértésben. Ez is mind azt mutatja, hogyha nincs kapcsolat Istennel, ha függetlenítem magam az Úrról, az látszik az életemen. Hadd mondjam újra: látszik az étkezésemen is.

Gondoljunk arra, hogy hányszor történt meg, hogy nem vitték áldozatot az Úrnak. Nem vitték. Egyszerűen nem vitték. Illetve ha arra gondolunk, hogy ebből az áldozatból a főpap és a papok ehettek csupán – hallottuk –, hányszor olvassuk a Királyok könyvében vagy a próféták könyveiben, hogy Isten népe elfeledkezett a papokról, a papi, lévítai szolgálókról, ezért azok kénytelenek voltak elmenni földet művelni, mert nem volt mit enniük, mert nem vitték az Úr parancsa szerint azt, amit vihettek volna, ha szerették volna Istent. Ez volt a negatív oldalról való magyarázat.

Sokkal fontosabb a másik. Önmagában az a mozzanat, hogy az áldozatnak csak a kisebbik része égett el az oltáron, a jóval nagyobb rész, az a főpapé, papoké lehetett és csak ők ehették, még a családtagjaik sem. Szentséges áldozat, hallottuk többször is. Az ételáldozat tehát az Úr és a nép közötti közbenjáró személyét is kiemelte. Gondoskodnotok kell ilyen módon is azokról, akik az Úr szolgálói értetek, közbenjárók.

Jézus nem csak egyetlen áldozat, hanem ő az egyetlen közbenjáró is. Ilyen értelemben is a magyarázatban kiemelem, hogy számunkra az Úr Jézus a közbenjáró. Az ő személye a fontos. Mindenem az Úré. És ez olyan szép az újszövetségi üzenet fényében, hogy még a legegyszerűbb hétköznapi élethelyzeteim, mozzanataim is, az ételem, az italom, a ruházatom is mind az Úrtól kapott, és mi tudjuk, hogy Jézusért. Vele együtt mindent odaad az övének Isten – mondja a Római levélben a 8. rész 32. versében. Jézussal együtt mindent. Ahogy étkezem, az is azt mutatja, hogy Jézus az én egyetlen közbenjáróm, megváltóm, én őt szeretem, ő halt meg értem, ő támadott föl, ő él, ő ment a mennybe – csütörtökön volt a mennybemenetel ünnepe –, a Szentlelke őt képviseli számunkra – pünkösdtől ünnepeljük jövő vasárnap –, az ételáldozat is a közbenjáró személyéhez kapcsolódóan mutat előre az Úr Jézus hatalmára, személyére, munkájára. Ez olyan fontos tehát a mostani történetben, hogy az ételáldozat nagyobb részét azok a közbenjáró szolgák fogyasztották el, akiket Isten rendelt az ószövetségi hívő népének.

Aztán azt is látjuk – és itt már a részletekbe még inkább belemegyünk –, hogy a másik rész, ami az oltáron elégett, így hallottuk, hogy emlékeztető rész, többször is, emlékeztető rész. A magyarázók mindegyike megjegyzi, hogy ez kétféle jelentésben is értelmezhető: Isten emlékezik az ő népére, a hívő emberre, családra, vagy a hívő nép, a hívő ember, család emlékezik az Úrra. Mind a kettő jelentés ott lehet és nagyon bátorító.

Vegyük az előzőt. Isten megemlékezik az ő népéről. Ezt vallja meg, amikor viszi az ételáldozatot. Ez önmagában azt is jelzi, hogy azért hozhatok egyáltalán ételáldozatot, mert van mit hoznom, de ezt az Úrtól kaptam, megemlékezett rólam, adott ennem, tudok enni. A zsengeáldozat vagy az első termés áldozata bemutatásánál hozták a gyümölcsöket – ahogy mondtam –, a gabonákat, azokból is kaptak a papok, de külön még abból a zsengeből ez az ételáldozati rítus is végbe ment, mert megemlékezik az Úr. És ha emlékezünk mi is, az Ószövetségben a legtöbbször az, hogy Isten megemlékezik, hogy az Úr megemlékezik, Isten hatalmas tetteinél jön elő. Noé idejében megemlékezett az Úr Noéről, mindazokról, akik a bárkában voltak, az állatokról is, elkezd a víz apadni, és az egész földön újraindulhat az élet, mert megemlékezett az Úr. Vagy megemlékezett Annáról és megfogant a kicsi Sámuel. Tehát nem is annyira az egyszerű hétköznapi dolgai az Isten népének, hanem Isten hatalmas szabadító csodái.

Itt megint hadd kapcsoljak oda, hogy a Mózes 2. könyve az isteni szabadítás, a 3. könyve a szent Istennel való közösség és itt az Úr gondoskodása, aki megszabadított engem hatalmasan, mert megemlékezett rólam, gondoskodik rólam hatalmasan, mert megemlékezik az övéiről. Jézus ezért mondta el a tanítványainak is, hogy az étkezés, az öltözködés, az életkor, a testmagasság kérdésében, amiért lehetne aggodalmaskodni, úgy tűnik, néha az ő népének, mikor nem bízunk az Úrban, ezzel szemben ott van az: jól tudja a ti mennyei Atyátok, mire van szükségetek. Vagy az Ézsaiás könyve 40. részében olvassuk, hogy „miért mondd Jákób és szólsz ekként Izrael: Elrejtetted az én útam az Úrtól, és ügyemmel nem gondol Istenem?! Hát nem tudod-e és nem hallottad-e, hogy örökkévaló Isten az Úr, aki teremté a föld határait? Nem fárad és nem lankad el; végére mehetetlen bölcsesége! – hallottuk a Római levél 11. része végén is. Hát ő nem feledkezik meg rólunk! Épp az ellenkezője: gondoskodik. Akkor is, amikor éppen nincs? Amikor éppen nincs aratás és nem lesz aratás? Volt éhség is Izrael földjén, emlékszünk. Vétkeztek. A bírák korában hányszor történt:

vétkeztek és nem volt aratás. Az Úr nem emlékezik meg? De! Akkor kellett véres-áldozat, bűnért való áldozat is, mert vétkezett a nép és ezt el kellett ismerni, de az Úr kegyelme, szabadítása végbement abban is, hogy helyreállította lelkileg őket, aztán a testi, fizikai dolgok tekintetében is átérték. És ma is így van ez. Lehet, hogy szégyellem magam, mert vétkeztem, de akkor az Úr nem elhagy, hanem helyreállít. Emlékszünk, a tékozló fiú is, amikor elgondolkodik ott a disznók vályújánál, hogy még a béresek is milyen finomat esznek otthon, megyek haza. Ott is az étellel kapcsolatban – a példázat részletére nézve –, az étellel kapcsolatban van egy gondolat, és a példázat azt üzeni, hogy nemcsak a testi, sokkal inkább a lelki értékek, kincsek tekintetében az Atyára gondoljunk, az Atyára emlékezzünk. Jézus is ezt tette.

Emlékeztek a hívők is, a családok is az Úrra, és ez is fontos. Nemcsak az Úr emlékezik, hanem az övéi is. És testvérek, gondoljunk arra, hogy mikor szoktunk mi inkább emlékezni az Úr nagy dolgaira, szeretetére, hatalmára? Mikor tudunk úgy igazán örvendezni az Úrral az Úr jelenlétében? Ha mindenünk megvan, és olyan jó akkor hálát adni, mert bőségben vagyunk és minden megvan? Vagy akkor vagyok közelebb Istenhez, amikor újra meg újra rádöbbenek, hogy még mindig nincs és rá vagyok kényszerítve arra, hogy menjek az Úrhoz néha kételkedve is talán? Pál mit is mondott? Én tudok szűkölködni, tudok bővölködni. Mindegy, hogy miben vagyok, nekem az Úr a fontos. „Mindentre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.” Nem az a kérdés, hogy miben vagyok, hanem az ételáldozat is hirdeti: az egész életem az Úrtól kapott ajándék. Az életem körülményei közepette is ezt élem meg.

Gondoljunk arra, hogy pusztai vándorlás. A pusztában nem is kellett gabona, akkor a manna volt az ételük. Az ételáldozat a pusztai vándorlás során hangzott el. 40 évig vándoroltak a pusztában, majd inkább az ígéret földjén volt a gabona meg a gyümölcsök, de már a pusztában is megvallották, pedig a mannával táplálta őket Isten, és megemlékezhetek az Úrról. Tehát az Úr jelenléte közössége és nem a körülmények az igazi kérdés. Mert Jézus is ezt élte meg. Megint hadd említsem: éhezett már, de azt mondta, ugye, a sátánnak válaszul: nem csak kenyérral él az ember. Az én életemet nem az befolyásolja, hogy most éhezem vagy nem, hanem én várok az Atya gondoskodására. Jézus is ilyen értelemben dicsőítette az Atyát ott a pusztában is.

Az a gondolat is benne van az üzenetben, a magyarázatban számomra, hogy Pál apostol a Korinthusi 1. levél 9. részében ír arról, hogy az újszövetségi szolgálói is az Úrnak néha nem lehetnek a saját maguk hivatásában – most ott gondoljunk valamilyen fizikai hivatásra –, mert az Úrnak végzik a szolgálatot. De azt mondta Pál ott: de én nem éltem ezzel. Ezért például Pál Korinthusban végezte a sátorkészítő hivatását is, hogy keressen magának annyit, hogy legyen mit ennie és közben szolgált az Urat a korinthusi gyülekezetben, mert nem akart a korinthusiak számára még ilyen értelemben sem bármi problémát, ezt mondja Pál ott. De mégis erre az ígére hivatkozik itt a Mózes 3. könyve 2. részénél, és elmondja, hogy jogunk lenne, hiszen az ószövetségi időben is Áron meg a fiai, ők ott voltak a szent sátorban, ők nem a földet művelték, tehát valahogy kellett étkezniük. Szóval a lényeg, hogy mikor valaki az Úr szolgálatában van minősítetten, akkor az ő napi étkezéséhez, életéhez szükség van valamilyen módon támogatásra.

Hadd mondjam el a gyerekkoromban tapasztalt példát, mert most engem is érint, hogy lelkipásztorként mondom ezt. Gyerekkoromban még nem voltam lelkipásztor, hanem szüleim gyermeke. Disznóvágás. És tudom, hogy a legszebb falatok, meg a

legelső kolbászok, hurkák, húsok, azok Sipos Ete Álmos tiszteletes úrékhoz kerültek, mivel 11 gyermekük volt, elég sok kóstolót vittünk mi is meg más családok is, amikor disznóvágás volt, mert az Úr szolgájának még ilyen módon is mutattuk az iránta, illetve őrajta keresztül az Úr iránti szeretetét a gyülekezet közösségében. Volt mit enniük, sőt, Álmos bácsi elmondta, hogy sokszor túl sok is volt, mert annyi mindent kaptak.

Egy másik példa a neszmélyi konferenciatelepünk, gyülekezeti házunk, ami ugye árvaház volt korábban. Olvassuk majd el, ha még nem tettük volna a kis füzetből: imádkoztak étkezés előtti imádsággal, hálát adtak az ételért, de még semmi nem volt az asztalon. Semmi nem volt. És mer akkor a lelki szolgáló, aki ott a gyerekekre vigyáz, az árvákra, hittel imádkozni, hogy köszönjük az ételt, amit adott? És nincs éppen semmit adni most a gyerekeknek. És hogy Isten hogyan oldotta meg az ilyen nagyon kritikus helyzetet. Mert ha az életem az Úré, akkor az étkezésem kérdése is az Úré. Akkor is, ha van mit ennem, akkor is ha talán nincs éppen. Vajon az Úr, hogyan emlékezik meg, de én bízom benne.

Mikor nehéz bíznod az Úrban? Mikor nehéz emlékezni? Még egy példa. Ötezer ember megvendéglése, négyezer ember megvendéglése csodái, aztán utaznak a hajóval Jézussal, Jézus mondja nekik, a tanítványoknak, hogy őrizzétek a farizeusok és sadduceusok kovászatól, és a tanítványok elkezdnek azon gondolkodni, hogy nem hoztunk magunkkal kenyeret... Jézus ott megkérdezi, hogy hogy van ilyen kicsi hitetek? Hogyhogy nem emlékeztetek, hogy mennyi maradt az ötezer meg a négyezer után? Hát hogy lehet, hogy ennyire nem bíztok bennem? Teljesen félreértették Jézus szavait, mert ők elkezdtek nem emlékezni. Az emlékezés tehát a hívó embernek az a hite, ami nemcsak a múltat érinti, hanem a jelenben is bátorítja és a jövőre nézve is biztos.

Végül, amikor volt az, hogy mit szabad és mit nem szabad az ételáldozathoz tenni. Hallottuk kovász és méz nem lehetett, és nagyon nincs is megmagyarázva, hogy miért, ezért én sem szeretném magyarázni. Egyet emelek ki: volt, amit oda lehetett tenni az ételáldozathoz, volt, amit nem. És hallottuk a Római levélből is: van, ami az élet istentiszteletében ott lehet a hívó ember életében, van, ami nem. „Változások el a ti elmétek megújulásával, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata.” Mi az, amit tehetek, ha az élet istentiszteletét élem és mit nem. Itt a gyülekezet közösségében is. Most majd lesz keresztelő is, itt azért vagyunk együtt és azért igyekszünk együtt tenni dolgokat, mert van egyfajta rend, és együtt magasztaljuk az Urat. Ha hazamegyünk, otthon is van étkezési szokás: ki vesz először, ki kap többet, ki kap kevesebbet. Van, ami lehet az élet istentiszteletében, van, ami nem. Az ószövetségi hívó nép ételáldozatánál is ez látszott.

Ami viszont mindenképp lehetett, azt kiemelte – hallottuk – az ige többször is: a só. Istened szövetségének a sója. Tehát a só, ami önmagában tartósító is meg ízesít, ez jelképezte az Isten szövetségét. A te Istened szövetségének sója. Mindaz, ami eddig elhangzott, az is erről beszélt, hogy az Úrral való közösség, de most már szövetségi jelzővel. Hűséges az Úr, tartós a szövetsége velünk, ő nem hagyja el az övét. Ezért mondta, hogy miért mondod Jákób, elfeledkezett az Úr, nem törődik velem. Hát hogy mondhatod ezt?! Ő hűséges Isten. A só, az Úrral való közösség szövetségi jellegét mutatta. Ez a szövetség Jézusban lett számunkra az új szövetséggé. Ez a szó azt hirdeti – szövetség –, hogy örök szövetség és ezért is akartam rögtön az elején megemlíteni, hogy az áldozás, az élet istentisztelete, az 'egyedül az Istené a dicső-

AZ ÉLET ISTENTISZTELETE

---

ség' megélése nemcsak itt lehet nekünk ajándék, hanem az örökkévalóságban, az új ég és az új föld dicsőségében is. Az ő szolgálói szolgálják őt istentiszteleti szolgálattal.

Ebben az igében tehát Isten bátorít a vele való közösség megerősítésére, ha szükséges, megújítására, vagy egyáltalán lehet, hogy végre kerülj vele kapcsolatba, ha még tékozló fiúként vagy lányként élnél. Az Úr megemlékezik az övéiről, és mi is megemlékezhetünk az étkezésünkkel kapcsolatosan is, de az egész életünkre nézve Jézusért.

Imádkozzunk!

Dicsőítünk, magasztalunk és imádunk téged, mennyei Atyánk az Úr Jézusért, aki egyetlen áldozat és egyetlen közbenjáró. Áldunk téged, hogy amit az ószövetségi néped ott olyan apró részletességgel végezhetett és mégis tele lelki üzenettel, nekünk nem olyan apró részletességgel a beteljesedett ígélet miatt, Jézus miatt, de mégis tele lelki üzenettel lehetséges. Köszönjük, hogy ez a kiváltság a mi részünk is, élhetünk a te dicsőségedre.

Megvalljuk, Urunk, hogy amikor nem ezt tettük, az mindig hitelenség volt, kétkedés vagy elfeledkeztünk rólad. Urunk, tudod, hogy nem így akarunk élni. Szeretnénk itt a gyülekezet közösségében is és otthon is, a munkahelyen is úgy élni és úgy végezni feladatainkat, ahogy Jézus is elmondhatta: mindent elvégzett a te dicsőségedre. Egyedül az Úr Jézus által lehet ez. Kérünk, segíts órá tekintenünk.

Add, Urunk, hogy tudjunk ezzel a hittel imádkozni másokért, beteg testvéreinkért, a bajokban levőkért, az éhezőkért. Könyörülj meg az ukrain helyzeten, különösképpen a kárpátaljai magyarokon. Kérünk, adj ott megoldást. Délvidéken pedig adjál szintén megoldást, testit és lelkit egyaránt.

Így imádkozunk, Urunk, most is vezetőinkért. Add, Urunk, hogy valóban istenfélelemben, alázattal vezethessenek, és akik közülük ismernek téged, az ő életükben is hadd látszódjon meg az, hogy téged akarnak szolgálni, dicsőíteni. Kérünk téged arra, Urunk, hogy most a csendben elmondott imádságainkat is hallgasd meg, Jézus érdeméért.

Ámen.